

Polomské novinky

Mesačník občanov obce Polomka • Ročník XXXIII • 16. október 2023 • Nepredajné

Dnes v čísle:

- Dni obce
- Slovensko včera a dnes
- Zážitky v škôlke
- Brezinky v akcii
- Európsky deň športu

10

Slovo starostky

Vážení spoluobčania, milí Polomčania, leto vystriedala jeseň a mesiac september priniesol v našej obci tieto zaujímavosti. Rekonštrukčné práce na budove papiernic-tva finišujú a my sa môžeme tešiť z celkového nového vzhľadu budovy aj nového parkoviska. Verím, že ste si užili aj Dni obce Polomka, ktoré trvali tri dni. Pripravili sme pre Vás pestrý program, za ktorý sa chcem poďakovať všetkým účinkujúcim a všetkým, ktorí ho organizovali.

Snažili sme sa pre Vás pripraviť všetochuť Polomky. Všetky inštitúcie, spolky, organizácie sa pridali a priniesli ukážku toho najlepšieho. Veľa dobrovoľníkov a pracovníkov obce odvieďlo skvelú prácu a bez ich ochoty

a chuti by takúto akciu nebolo možné zorganizovať. Videli sme skvelé divadelné predstavenie Zhŕňajova nevesta, ktoré pre nás odohrali naši susedia zo Závadky nad Hronom. Piatok bol bohatý na duchovný, ale aj kultúrny program. Sviatok Sedembolestnej Panny Márie sme oslávili pri kaplnke spolu s našim duchovným otcom a mnohí z vás prišli na tento krásny odpust. Kultúrne poobedie začalo výstavou fotiek Polomky, za ktoré môžeme vďačiť našim nádejným fotografom. Nádherné fotografie zdobia náš kultúrny dom a tie najkrajšie budú uverejnené v kalendári na rok 2024, ktorý bude k dispozícii aj na predaj. Uviedli sme do života dve knihy: Polomka Čierpeký zo života a Polomka v nárečí, ktoré

napísal pán Jozef Jagerčík. Ich krst a následne repríza divadelného predstavenia Spomíname na Tuliho ukončili piatkový program. Sobota svojou rôznorodosťou spestrila a spríjemnila deň mnohým Polomčanom a návštevníkom. Užili sme si bohatý program pre deti, ale aj dospelých. Zapojilo sa nás mnoho a spolu sme ukázali, kto tvorí Polomku. V sobotu bol program okrem parku aj v našom Gazdovskom dvore. Mnohí ocenili krásnu Polomskú lavičku, ktorá bude zdobiť park a bude pekným foto miestom. Je dielom pána Martina Kalmana, ktorý okrem lavičky vyrezal v sobotu do dražby aj sochu anjela. Moja vďaka patrí aj všetkým sponzorom, ktorí prispeli či už finančne alebo vecnými darmi do tomboly, ktorá mala charitatívny rozmer. Jej výťažok sme odovzdali Radkovi Maruškinovi, ktorému jeho zdravotný hendikep neumožňuje žiť samostatne, ale stará sa o neho jeho mama. Verím, že sa nám

aspoň malou trochou podarilo potešiť Radka. Ocenili sme troch talentovaných ľudí, ktorí prispeli svojou prácou a propagáciou našej obce k jej zviditeľneniu vo svete. Prvou ocenenou bola pani Mária Ocelová, druhým pán Milan Skaloš a tretou Marianna Jagerčíková. Ďakujem, že ste prišli a podporili obecnú akciu, ktorú sme pre vás pripravovali s láskou. Dúfam, že Polomské dni sa stanú našou každoročnou tradíciou. Do ďalších ročníkov si prajem, aby sa medzi nami našli stále nadchnutí a dobrí ľudia, ktorí s radosťou podajú pomocnú ruku a pomôžu zorganizovať aj takúto niekoľkoňdňovú akciu. Vaše nápady, dobrovoľná práca urobili z Polomských dní skvelú akciu. Tiež poprosím, aby sa do budúcnosti neľahodilo zbytočne problémy tam, kde nie sú a nech sa zhodnotí akcia až po skončení. Nerobme predčasné uzávery a nebojme sa dopredu, ako čo dopadne. Problémy sú predsa na to, aby sa riešili a slušnou komunikáciou sa to stále dá zvládnuť. Ešte raz ĎAKUJEM všetkým za pomoc.

September bol kultúrne dost

nabýť. Ani tento rok nechýbala Divadelná Chalúпка. 21.9. sme videli divadelné predstavenie Slovenská divadelná klasika za 60 minút, ktorú odohralo Potulné divadlo J + T Medzibrod. Naozaj veľmi dobré predstavenie, ktoré nielen pobavilo, ale aj poukázalo na dnešnú dobu.

Prerobili sme v budove pošty dve kancelárie, ktoré bude obec využívať na národný projekt Rozvojové tímy.

V septembri prebehlo výberové konanie a zo siedmych povinných pozícií sa nám podarilo obsadiť šesť. Všetkým uchádzačom prajem hlavne vysoké nasadenie a odhodlanie riešiť problémy, ktoré ich čakajú. Nech je to pre nich výzva prispieť k zlepšeniu situácie v našej obci aj v oblasti, ktorá bola dlhé roky neriešená. Všetci pracovníci, ktorí uspeli vo výberovom ko-

naní začnú pracovať od prvého novembra. Nech sú úspešní pri naplňaní cieľov, ktoré sme si stanovili.

Ešte jeden oznam, poprosím všetkých, ktorí sa potrebujú so mnou stretnúť, aby využili stredy kedy pracujeme dlhšie. Budem k dispozícii na obecnom úrade a tento deň bude vyhradený pre verejnosť. A ešte jedna pozitívna informácia, od novembra začína v priestoroch nad lekárnou ordinovať pani doktorka Babicová v novootvorenej neurologickej ambulancii, z čoho sa nesmierne teším. Želám pani doktorke nech sa jej darí pomôcť, čo najväčšiemu počtu pacientov a nech sa jej v novej ambulancii dobre ordinuje.

Úspešné dni, plné porozumenia a radosti Vám prajem Polomčania.

Vaša starostka

PhDr. Magdaléna Melagová

Dni obce Polomka

Podakovanie všetkým spoluobčanom

Môj príchod do Polomky bol naplánovaný na mesiac september, a teda aj v čase kedy sa konali Dni obce Polomka. Prišla som aj s priateľom z Francúzska, ktorému sa páči slovenský folklór a polomský kroj. V piatok po večeri som sa zúčastnila na otvorení výstavy fotografií o Polomke a jej okolí, stretla som sa s pani starostkou a s niektorými známymi a s bývalými spolužiakmi. Potešil má záujem

o moje športové výsledky v skialpinizme, gratulácie a povzbudenie do ďalších športových výkonov. V sobotu doobeda som mala tréning – vybehli sme spolu s Marekom Tabernausom na Veľký Bok a poobede som išla s priateľom na kultúrny program, ktorý sa konal v parku ako pokračovanie Dní obce Polomka. Ocenenie za reprezentáciu obce v športe na medzinárodnej úrovni ma potešilo o to viac, že som si ho mohla prevziať osobne akurát v čase môjho pobytu na Slovensku. Hoci žijem už od mojich 20 rokov vo Francúzsku, kde som vyštudovala geológiu a kde som sa začala venovať skialpinizmu najskôr rekreačne a potom aj pretekársky, som reprezentantka Slovenska a využívam príležitosť pretekať aj na Slovensku. Tento raz môj 10 dňový pobyt bol zameraný na tréningy - na bicykli cez sedlo Priehyba na Čierny Váh, na kolieskových lyžiach v doline Petrikovo a na Trangoške. Záver návštevy som absolvovala na sústreďení mladých skialpinistov na Králikoch, ktoré organizovalo Vojenské športové stredisko Dukla Banská Bystrica v spolupráci so Slovenskou skialpinistickou asociáciou. Aj takto by som sa chcela poďakovať všetkým spoluobčanom Polomky za milé slová uznania a ocenenia mojich športových výsledkov a budem sa snažiť, aby v nadchádzajúcej zimnej sezóne som dosiahla čím najlepšie výsledky.

Mariana Jagerčíková

Foto: Štefan Németh

SPOMÍNANIE

Keď odíde niekto z nás,
nedá sa iné, len plakať a spomínať
a v duchu mať rád...

Zapáliť sviecu, nech v pokoji spia,
už ich nič neboli, zbohom...

V srdci bolesť a v duši žiaľ
zanecháte každému, kto Vás rád mal...

Dňa 13. októbra uplynulo osem rokov, ako nás
navždy opustila

Ing. Bibiána Ďuricová, rod. Vernárska
a 5. októbra uplynul jeden rok, ako nás navždy opustil
Ján Vernársky.

S láskou na nich spomína a za tichú spomienku
priateľom, známym a všetkým, ktorí ich mali radi,
ďakuje celá rodina.

Len kytičku kvetov z lásky Ti na hrob môžeme dať,
pokojný spánok Ti priateľ, tichú modlitbu odriekať
a s bolesťou v srdci na teba spomínať.

Dňa 21. 10. si pripomenieme smutné druhé výročie
od úmrtia nášho drahého

Jozefa Majerčíka.

S láskou a úctou spomínajú manželka, dcéry
s rodinami, vnučky Natália a Lucka s rodinou
a brat s rodinou.

Bolesťou unavení tíško ste zaspali,
zanechajúc všetkých čo ste radi mali.
Za všetky Vaše trápenia a bolesti
nech Vám dá Pán Boh večnej milosti.
V neznámy svet odišli ste spať, zaplakal každý,
kto Vás mal rád. Odišli ste od nás,
zostali sme v žiali, no vždy budete žiť
v srdciach tých čo Vás radi mali.

Dňa 14. októbra sme si pripomenuli 5. výročie
úmrtia nášho drahého otca, starého otca a prastarého otca

Jána Mesiarkina,

dňa 27. októbra si pripomenieme 5. výročie úmrtia
našej druhej mamy, starej mamy a prastarej mamy
Emílii Mesiarkinovej.

S láskou spomínajú dcéra Anna s rodinou,
syn Ján s rodinou vnučatá a pravnúci.

Slovensko včera a dnes. Aké bude zajtra?

Občianske združenie TREND vás pozýva na diskusné stretnutie s popredným slovenským sociológom Michalom Vašečkom na tému „Slovensko včera a dnes. Aké bude zajtra?“.

Iste rozmýšľate nad rôznymi témami. Napríklad: Aký by mal byť človek 21. storočia? Zdá sa vám svet už príliš zložitý a nestácite všetkému rozumieť? Máte pocit, že kedysi sme sa viac rozprávali a možno si aj viac rozumeli? Bude pre nás naša kultúra a identita oporou alebo nás pohltí nejaká iná kultúra? Čo nám prinesie technologická spoločnosť? Možno vám na tieto, ale aj iné otázky prinesie odpovede diskusia s odborníkom

v nedeľu **12. novembra**
o 16:00 hodine
vo veľkej zasadačke

Obecného úradu v Polomke.

PhDr. Michal Vašečka, PhD. je vyštudovaný sociológ a svoju odbornosť zameriava najmä na otázky etnicity, rasy a migrácie, populizmu, extrémizmu, sociálnych hnutí a občianskej spoločnosti. Venuje sa aj rómskej problematike na Slovensku a v rôznych európskych štátoch. Ako docent pôsobí na Paneurópskej vysokej škole a tiež Bratislavskej medzinárodnej škole liberálnych umení, v minulosti učil na Fakulte sociálnych štúdií Masa-

rykovej univerzity v Brne a Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave. Svoje vedomosti a expertízu rozširoval tiež na New School University v New Yorku, na University of London, na Georgetown University vo Washingtone DC, na University of Michigan v Ann Arbor a tiež na ISGAP na Oxfordskej univerzite. Michal Vašečka je zakladateľom Centra pre výskum etnicity a kultúry, pôsobil ako konzultant Svetovej banky a od roku 2012 pôsobí ako zástupca Slovenskej republiky v Európskej komisii proti rasizmu a intolerancii Rady Európy (ECRI). V roku 2018 sa stal laureátom ceny Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky za významný prínos v oblasti ľudských práv.

Michal Vašečka hovorí: „Na pocitoch ukrivdenosti, vlastnej nedostatčnosti a pocitoch, že nás niekto ohrozuje, sa nedá stavať moderná spoločnosť 21. storočia. Strácame odhodlanie, sebavedomie a vchádzame do veľmi ťažkého obdobia s ohromujúcou frustráciou. Sociálne vedy by nám mali pomáhať, aby sme sa nestratili vo svete.“
Vnimate to podobne? Príďte a porozprávame sa o tom. Všetci ste vítaní!

M. Heretová

Septembrové zážitky v škôlke

Čas letných prázdnin sa prvým septembrovým dňom definitívne skončil, učiteľky a deti sa po tomto krásnom čase znova stretli v novom školskom roku. Veríme, že si všetci užili chvíle plné smiechu, slnka, odдыхu a s chuťou sa pustíme do práce.

Pokojný rytmus leta pomaly vystriedalo pracovné tempo obnoveného pedagogického zboru. Vo vyzdobených priestoroch sme sa za zvukov detskej hudby hneď zrána zvitáli. Škôlka opäť ožila svojim čulým ruchom. Známe usmiate tváričky, ktoré nám hneď rozprávali o prázdninových zážitkoch, rozdávali objatia všade naokolo. A privítali sme aj nové deti, ktoré nastúpili na povinné predprimárne vzdelávanie, aj našich trojročných, ktorí trocha bojzljivo pozerali, čo sa to okolo nich deje. Vitajte v našej škôlkarskej rodine. Začínate novú etapu svojho života bez mamičky a ocka. Je to pre vás veľká zmena, máte veľa obáv z nepoznaného. Verte, že čoskoro zistíte, ako nám je spolu dobre.

Viete, že v škôlke zvedavkovia objavujú svet? Čaká na vás objavovanie prírody zážitkovou formou, zoznamovanie sa so zvykmi a tradíciami regio-

dňa – projekt Oslavy narodenín. Čakajú na vás nezabudnuteľné zážitky, ktoré realizujeme prostredníctvom projektov: Čarovná rozprávka, Veselá pastelka, Hravo s písmenkami a mnohé iné. Budeme rozvíjať čitateľskú gramotnosť denným zaraďovaním počúvania rôznych literárnych žánrov k téme týždňa aj knihami z domáceho prostredia pri téme Z rozprávky do rozprávky. V projekte Dajme spolu gól sa zameriame na rozvoj pohybových schopností a zručností. V projekte Čarovná ceruzka nás čaká upevňovanie grafomotorických zručností a nácvik správneho úchopu farbičky. Už teraz sa tešíme na farebné, tvorivé a hlavne originálne detské kresbičky, ktoré nám dennodenne spríjemňujú našu náročnú prácu učiteľky v materskej škole.

A čo sme už stihli v mesiaci september? V projekte vitajte v materskej škole sme realizo-

kútika v priestoroch školy – regionálny projekt Polomka je moja dedina. Medzinárodný deň bez áut sme si pripomenuli dňom na bicykli. Už vieme, aký význam pre nás má bicykel, kolobežka či odrážadlo. Na našom novom dopravnom ihrisku na školskom dvore sme si ich predviedli, ako sa vieme bicyklovať, čím sme posilňovali kladný vzťah k ekodoprave a zdravému životnému štýlu. Posledný septembrový týždeň bol v duchu Európskeho týždňa športu. Zábavnými pohybovými aktivitami

na školskom dvore sme si upevňovali zdravie a pohybové zručnosti. Deti mali pripravené rôzne disciplíny - spartánsky pretek, naháňačku a hod do terčov. Naši malí spartánovia sa zabavili a úspešne zdolali všetky prekážky. Prežili sme spolu zase jeden krásny deň.

Milé deti, prajem vám veľa krásnych zážitkov, veľa zdravia a pedagogickým

zamestnancom prajem veľa radosti z učiteľskej práce, aby sme si také krásne dni vytvárali celý nasledujúci školský rok.

Mgr. Janka Motovská,
riaditeľka školy

nu v originálnych projektoch nášho školského vzdelávacieho programu. Okrem týchto nosných projektov budeme spoločne prežívať slávnostné chvíle s kamarátmi pri oslave narodeninového a meninového

vali poznávacie vychádzky do okolia škôlky, okrem neho sme spoznali aj svojich nových kamarátov a pani učiteľku. Oboznámovali sme sa s polomským krojom a ľudovými remeslami prostredníctvom regionálneho

Solidárni a kultúrni zároveň

Veľké poďakovanie v mene členov OZ TREND patrí všetkým Polomčanom, ale aj „zapoľným“, ktorí poukázali 2% svojej dane občianskemu združeniu TREND v Polomke. Preukázali tak, že sú nie len solidárnymi, ale aj kultúrnymi ľuďmi.

Tak ako sme už avizovali, financie z asignačnej dane, ktoré poukážete v tomto roku našej organizácii, budú použité v spolupráci s miestnym farským úradom na obnovu historickej kultúrnej pamiatky – barokovej kazateľnice v miestnom kostole. Umožňujú nám to stanovy nášho združenia, najmä jeden z cieľov - Ochrana národopisu, historických a duchovných hodnôt a kultúrnych pamiatok. Rozhodli ste, že 2% z vašich daní, celkom 2 400 €, pomôžu zachrániť historický, kultúrny a umelecký skvost v našej obci. Celú čiastku

sme už poslali na účet pre tento účel zriadený farským úradom. Financie budú použité na úhradu výdavkov vzniknutých prípravnými prácami. Predpokladáme, že malú čiastku financií z 2% nám do konca roka zašle Finančná správa ešte z odložených daňových priznaní. Aj tie pomôžu pri renovácii kazateľnice.

Mnoho vecí závisí len od nášho rozhodnutia, mnoho dobrých skutkov máme len vo svojich rukách. Nemusíme si pýtať dovolenie, nemusíme čakať na povolenie. Netreba robiť kolosálne, prevratné veci. Sta-

čí užitočná drobnosť – poslať napríklad dve stotinky... Keď sa spojíme, pomôže to viac, ako si myslíme. Spomenula som si na jeden výrok. Spisovateľ Vladimír Mináč kedysi povedal: Náš štát nikdy nebude veľký a mocný, ale môže byť kultúrny, demokratický a spravodlivý – to všetko je v našich vlastných rukách. Ďakujem.

M. Heretová

SPOLOČENSKÁ
KRONIKA
SEPTEMBER 2023

Narodení: 6
Prihlásení: 3
Odhlásení: 5
Zomretí: 3

Počet obyvateľov
k 30.9.2023 - 2869

Brezinky v akcii

Deti mali veľmi pekný začiatok septembra v jarmočnej Banskej Bystrici. Druhý septembrový týždeň patril 365. Radvanskému jarmoku. Tento rok sa tematicky venoval kovospracujúcim remeslám. Na účastníkov čakal bohatý kultúrny program na hlavnej scéne na námestí aj na Starej tržnici. Deti z Breziniak účinkovali v programe Na baňu klopať spolu s deťmi všetkých bystrických súborov. Predstavili sme sa s programovým číslom Podme vedno do soru. Okrem toho sme si pozreli trh tradičných remesiel a stánky s ľudovo-umeleckými výrob-

Nachádza sa uprostred prírody za dedinou a bola postavená v roku 1925 pod vedením správcu farnosti Ferdinanda Goldu. Stojí na prameni, ktorému ľudia v minulosti pripisovali liečivé účinky. Verili, že dokáže pomôcť pri problémoch so zrakom a očami. Je neodmysliteľnou súčasťou kaplnky a aj samotný oltár je postavený priamo na jej prameni. Od roku 1999 slúži areál kaplnky aj ako pútnické miesto. Slováci k nej prechovávali osobitnú úctu a dôveru v trápeniach, čo podčiarkujú aj omšové texty z tohoto sviatku vyjadrujúce vieru, že "ani teraz

piť u autora.

Repríza programu Spomíname na Tuliho mala svoje miesto večer a snáď len dodám, že sme si toto vystúpenie veľmi užili a zaspomínali na veci nám milé. Aj po rokoch sa pri mnohých našich stretnutiach vyskytnú situácie, kedy ožijú Milanove historky a jeho nezabudnuteľné hlásky, zapísané do „notesika“, v ktorom mal venovanie: „Milanovi Tuliho na pamiatku venuje Horvath“, ktorý tam má tiež svoje záznamy ako tento. „Mám doma dvoch ježi, jeden jež aj s manželom.“

V sobotu hneď od rána sa začali prípravy, ktoré premenili celý park na nepoznanie. Brezinkári vytvorili tradičné dielne pre deti, kde sa vyrábali zamiatky, náramky, maľované obrázky. Staršie dievčatá česali záujemkyne o tradičný účes pred „starým toaletom“, naše ženičky obliekali do krojov a ani sa nezastavili pre veľký záujem obliekajúcich, ktorí hneď svoj nový „aufit“ využili na foteenie na novej lavičke od Martina Kalmana. Vlado od Luštaka sa dal presvedčiť, že tkanie bude pre mnohých príjemné v parku a krosná si preniesol k nám. Kroje a ich súčasti, zbierku starých piglajzov zas do parku preniesli Jagerčíkovci a naši chlapi si pripravili aktívne športovisko, ktoré preverilo pohybové schopnosti a zručnosti tých najmenších.

Vedľa si rozložili stánky remeselníci so svojimi výrobkami od výmyslu sveta, kde si mohli deti aj dospelí vyskúšať rôzne techniky. Chlapci vojaci vytvorili ozaj zaujímavý vojenský priestor, kde si mnohí pri prehliadke prišli na svoje. Vzácná zbierka šakovakých vojenských relikvií nezaujala len deti, ale aj dospelých. A to už vedľa nich lákal hrací kútik s retro hračkami. Pri hre svojich drobcov si tu oddýchli aj rodičia. V druhej polovici parku to od rána rozvonjavalo tradičnými jedlami. Za nápisom „Jedľa tu“ svoje kuchárske umenie pred-

slednými prípravami, ktoré však stíchli pri choreografii psíkov našich psíčkarov. Veľmi pôsobivá choreografia určite zaujala aj toho najstaršieho diváka. A potom už išiel program bez prestávky. Prišli na rad lietajúce dravce a ich prezentácia, záchranné zložky, súťaže vo varení bobalok, zumba a hlavný program, ktorí zahájili dievčatá moderátorky z Breziniak a pani starostka PhDr. Magdaléna Melagová svojim príhovorom. Ocenila a odovzdala uznanie za zviditeľňovanie obce a reprezentáciu Mgr. Márii Očelovú, Ing. Milanovi Skalošovi a Phd. Mariane Jagerčíkovej. Priestor predstaviť svoje programové čísla dostali miestne školy a spolky, tiež DFS a FSK Brezinky a hostia DFS Bambuchy, FSK Dolina a Mrzukanti z Gemerskej Polomy. Zumba a Dávid Bilek určite svojim vystúpením ulahodili všetkým, ktorí majú radi modernú hudbu. A to sa už pripravovalo žrebovanie tomboly a dražba sochy Martina Kalmana, ktorej výťažok bol venovaný nášmu spoluobčanovi Radkovi Maruškinovi. Ďakujeme všetkým sponzorom, ktorí prispeli svojimi početnými cenami do tomboly.

Bez zábavy by to ale nebolo ono a tá sa rozprúdila s príchodom hudobných skupín Tulibanda, Triceps a DJ Jána Chalupku, ktorý to celé nazvučil a dianie v parku aj odmoderoval. Nuž tento ročník Polomských dní sa naozaj vydaril, odchádzali spokojní hostia aj domáci. Určite by sa naši menšie chybičky, ale súčinnosť zúčastnených pri príprave bola naozaj vzorná a veľká vďaka všetkým, ktorí priložili ruku k dielu. Bez nich by sa to nepodarilo. Na záver sa už len žiada dodať: že stretneme sa aj o rok.

A Brezinky išli ďalej, poslednú septembrovú sobotu naši mladí tanečníci prezentovali a učili tanečným grifom deti z Hriňovej, nakoľko nás požiadali o spoluprácu pri príprave ich nového

kami. Zaujali nás mnohé, hlavne ukážky ich výroby. Nezabudli sme na malé upomienkové darčeky, veď jarmočno si z jarmoku treba doniesť. Asi najcennejší si hrdo a hlučne niesol Miško. Nový bič. Ej veru, riadne práskal. Ale pristavili sme sa aj pri malých operenoch-dravcoch, aj pri verklíkároch a bábkoheroch, malo to svoje čaro. Zvuky a vône jarmoku dopĺňali pravú jarmočnú atmosféru, ktorú sme si patrične užili.

A potom sme sa pustili do príprav Polomských dní, ktoré boli 14.-16. 9. Boli sme spolutorcovia aj realizátori niektorých pripravovaných častí, pod „taktovkou“ Obecného úradu. Vo štvrtok sme boli povzbudiť našich kamarátov z FSK Zavačan, ktorí otvorili trojdňový pestrý program s divadelnou hrou Zhŕňajova nevesta. Bohatý gazda Zhŕňaj, v úlohe Ján Šuchaň „náš aj zavacký súborista“, sa ani neoženil, ani nemusel živiť ženu. Nedopraje to ani svojmu paholkovi, ktorý vymyslí lešť. Na krížnych cestách zbadá dievčinu, ktorá spieva, že zo vzduchu žije. To by bola žena. A tak sa gazda oženie a netuší, že so sestrou svojho paholka, ktorá sa živi tak, ako všetci ostatní. Po čase ju začne podozrievať ale čo sa kde skrýje, aby ju mohol sledovať, všade na to doplatí, ba takmer príde o život. A my vďační diváci sme sa zabavili, zaspievali si s nimi a hneď po ich vystúpení pripravili scénu na ďalší program.

15. septembra si pripomíname sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Tento sviatok sme si pripomenuli pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie slávením svätej liturgie. Poďakovanie za slávnostný priebeh svätej omše patrí hlavnému celebrantovi PaedDr. ThDr. Ľudovítovi Spuchľákovi a nášmu duchovnému otcovi Stanislavovi Lipkovi, PaedDr. ThLic... „Modrá kaplička“ ako ju familiárne voláme, je jednou zo šiestich kaplniek.

neprestáva orodovať za nás a s matriarskou láskou sa stará o bratov a sestry svojho syna“.

Poobede začali prípravy na ďalší program. Za účasti autorov fotografií na tému Moja Polomka bola otvorená výstava fotografií. Medzi autormi zvukových mien ako Peter Berčík, Ferdinand Hrablay či František Hereta boli aj takí, ktorí fotia pre radosť, potešenie, ale s nemalými skúsenosťami s fotoobjektívom. Patrí im poďakovanie za ich účasť, a to: Samovi Maruškinovi, Marošovi Majerčíkovi, Mariánovi Jagerčíkovi, Ivane Šándorovej, Matejovi Mikloškovi, Miriame Hüsenicovej a Ivane Tajbošovej. Garantom výstavy bol Ferdinand Hrablay za asistencie Beaty Habrunovej a Márie Hrablayovej. Spoločným výsledkom bude kalendár na rok 2024, ktorý si budeme môcť zakúpiť. Svojou návštevou na výstave nás poctila Mariana Jagerčíková, naša majsterka sveta v skialpinizme.

Z príjemných rozhovorov zúčastnených sme plynule prešli k ďalšiemu autorovi, tentoraz autorovi kníh Jozefovi Jagerčíkovi. Na začiatku sa predstavili deti z Breziniak s úpravou rozprávky Kde bolo tam nebolo, s ich programom F starej skoľe ces prestavki a Lukáš Melaga predniesol prózu Prečo lieta motýľ cik-cak. A potom už moderátorka Beata Habrunová spolu s autorom kníh prítomným divákom a možno aj budúcim čitateľom v krátkosti predstavili Čriepky zo života a Polomka v nárečí. Pán Jagerčík porozprával mnoho príhod i dôvody prečo tieto informácie zozbieral. Určite je to preto, aby aj budúce generácie vedeli, kde sú ich korene, odkiaľ pochádzajú, aké zvyky a tradície sa v našej dedine zachovávali a ak už aj nebudú poznať naše nárečie, tak aby si mohli o ňom prečítať. Vodou zo Žďarského krstní rodičia Jaroslav Jagerčík a Ferdinand Hrablay vypravili knihy medzi čitateľov. Prípadní záujemcovia si ich môžu zakú-

stavili polomskí kuchári na slovo vzatí. Krompak v kapuste, kapustnice, guláše, langoše, rebierka či sladké koláče a štrúdle preverili naše chuťové poháriky, a nebolo stravníka, čo by nepochválil výborné jedlá. Aj v miestnej drevnici to žilo. Ako na dvore, tak aj dnu. Polomskí poľovníci so zaujímavými disciplínami a hodnotnou výstavou, rezbári, remeselníci mali tiež čo ponúknuť návštevníkom. Výborná nálada a atmosféra bola prevoňaná gulášom pre všetkých účinkujúcich, ktorí pripravili zamestnancami obecného úradu a naši poslanci. Pred obedom to už všade žilo ruchom, po-

programu. Ale hlavne sme sa venovali našej príprave na krajskú prehliadku Nositeľov tradícií, ktorá bola 24.9.2023 vo Zvolene a kde sa o postup do celoslovenského kola uchádzalo sedem kolektívov. A možno už viete, že zlaté pásmo s priamym postupom získal náš kolektív a posledný víkend zabojujeme medzi najlepšimi folklórnymi skupinami Slovenska vo Vranove nad Topľou o čo najlepšie umiestnenie. My sme už vyhrali teraz, lebo byť medzi najlepšimi je česť a záväzok a samozrejme, pekný pocit z dobre vykonanej práce.

Európsky týždeň športu v ŠZŠ

Hlavným posolstvom kampane 9. ročníka je šport v akejkol'vek forme, v každom veku a pre každého.

Cieľom tejto aktivity je **zvýšiť povedomie o dôležitosti aktívneho životného štýlu** pre každého. Kampaň je navrhnutá tak, aby ľuďom v Európe a na celom svete poskytla odrazový mostík na ceste k ich zvýšenej pohybovej aktivite.

Do Európskeho týždňa športu sa každoročne zapájajú žiaci našej školy spolu so svojimi učiteľmi, vychovávateľmi i asistentmi. Celý týždeň od 25.9.2023 do 30.9.2023 prebiehala široká škála iniciatív, aktivít, súťaží, kde si žiaci mohli nielen zmerať svoje sily v rôznych disciplínach, ale aj formovali pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám, kultivovali pohybový prejav, podporovali procesy sebazpoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti.

ŠZŠ Polomka

Maľie a veľkie Brezinky na vilete

Oktober sme začali zhurta, pracovno-poznávacím výletom. Zamierili sme najskôr do Spišského Hrhova, kde sme si pozreli miestny kaštieľ. Majestátny reprezentatívny kaštieľ v Spišskom Hrhove je klenotom medzi slovenskými kaštieľmi, pýchou obce i celého regiónu. Na mieste staršej šľachtickej rezidencie ho v 19. storočí postavil významný uhorský rod Csákyovcov. Stavba bola realizovaná v novobarokovom slohu s klasicistickými prvkami podľa vzoru francúzskych zámkov. Ku kaštieľu obklopenému rozľahlým prírodno-krajinárskym parkom prilieha Kaplinka sv. Anny postavená taktiež v novobarokovom štýle. Bývalá csákyovská rezidencia stojí na strategicky významnom mieste. Starší renesančný kaštieľ, ktorý tu stál pred ňou, bol súčasťou varovného systému Spišského hradu – medzi hradom a týmto kaštieľom (ako i ďalšími z hradu viditeľnými kaštieľmi v Bijacovciach a Hodkovciach) sa komunikovalo prostredníctvom svetelných signálov. Zaujala nás architektúra, obrazy, ale aj rôzne iné zaujímavosti, ktoré nám naša sprievodkyňa prezentovala. Na záver prehliadky sme sa, samozrejme išli všetci spolu odfotiť pred kaštieľ (ta zebí bolo).

Potom putovali naše kroky do interaktívneho múzea s hudobnými nástrojmi MUZIKMUZEA. Privítal nás veľmi sympatický pán Michal Smetanka, ktorý vlastni zbierku hudobných nástrojov, z rôznych krajín ako napríklad: India, Čína, Taiwan, Nepál, ale viaceré aj zo Slovenska. Má ich 500 a niektoré sa k nemu dostali rôznymi aj vtipnými spôsobmi. Neuveriteľné bolo, že na každý nástroj vie hrať! Popozerali sme zbierku a dali sme si obednú pauzu priamo na námestí Hrhova, rizok a krompak k tomu.

A po dobrom obede, smer Spišská Kapitula, ktoré bolo cirkevné mestečko a je sídlom spišského biskupa i centrom Spišskej diecézy. Ale najskôr sme si v reštaurácii, keďže pre mnohých bol čas poobedňajšej kávy, dopriali malé občerstvenie. A potom nás sprievodkyňa previedla Katedrálou svätého Martina, najvýznamnejšou stavbou Spišskej Kapituly, ktorá je spolu s ostatnými pamiatkami v okolí Spišského hradu, zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva Unesco.

Po prehliadke nás autobus zaviezol do ZUŠ Smičany. Privítali nás pani zástupkyňa, pán učiteľ, ktorý vedie detskú LHOriešok a tanečníci Mirko so Saškou. Tu sme sa rozdělili a začali pracovať v skupinách. Hudobníci hrali s LH Oriešok piesne k tancom a s tanečníkmi sme sa snažili zvládnuť tanec "do šaflika" a čardáš". Po viac ako dvojhodinovom nácviku sme to všetko spojili v jedno spoločné vystúpenie. Podľa slov našich lektorov hudobná aj tanečná zložka odvedla poctivú robotu, o čom svedčili naše prepotené tričky. Bola to výborná zábava a nová skúsenosť. Aby sme sa aj my popýšili, deti z DFS Brezinky predviedli všetkým program Podme vedno do soru, ktorý sa im páčil, nakoľko pani zástupkyňa vedie detský súbor. Starší naši brezinkári stihli aj svätú omšu, lebo kostol bol vedľa školy. A už len ostávala cesta domov a zas v rozospievanom autobus, lebo Laura sa hneď opýtala, čo ideme spievať. A ja si myslím, že sme prežili nádhernú prvooctóbrovú nedeľu.

K.K.

Vážení občania Polomky

polomský kraj. Keď som začal písať bolo ich 41 a do roku 2021 ich bolo iba 30. Tých 30 som odtlačil v knižke.

Keď je človek mladý, neberie život s prílišnou vážnosťou. Snaží sa životom preplávať bez toho, aby chcel pre svoj

život niečo urobiť. Čo nestihneme, snažíme sa dobehnúť s pribúdajúcimi rokmi. Niekedy to ešte ide a niekedy, žiaľ, už nie. Život si začíname uviedomovať, keď sme stavaní do úlohy rodičov. Ale vieme, že rodičom sa človek stáva, keď má svoje vlastné deti. Začíname si uviedomovať, že naše deti musia dokázať viac, než sme dokázali my sami. Každý človek by si mal vytýčiť veľký životný cieľ, ktorý by mal byť vyšší, než si dokážeme predstaviť a môžeme splniť. Keď ho nespĺňame, nič sa nestane. Tak sa k cieľu aspoň priblížime. Potom si človek uviedomuje, že život je krásny, ale krátky. Nikto z nás rád nehovorí o svojom živote a o svojich pádoch a prehrách. Každý z nás prešiel tým, že bol určitý čas na výslni a naopak. Život nás všetkých sa pohybuje krívkou na horu a dolu až sa ustáli. Čím lepšia práca, tým lepší život. V živote nie je nič, čo by sme nezvládli. Čím ťažšia životná úloha, tým viac ju potrebujeme riešiť, kým úlohu nespĺňame. Keď zhodnotíme svoj život, otočíme sa a zistíme, že sme v živote mohli ešte zrýchliť krok. Všetci by sme sa mali otočiť čo desať rokov, aby sme zistili aké máme ešte rezervy a v čom môžeme vyniknúť, aby sme boli jednotky. Naopak, keď sa pozrieme pred seba, vidíme, čo by sme chceli dokázať a v čom by sme mohli byť výnimoční. Hlavu hore a dopredu, to si vždy uviedomujeme. Každý človek má také obrovské rezervy, o ktorých ani nevie. A aká obrovská energia a životná sila v každom z nás sa ukrýva. Vlak, ktorý je v živote rozbehnutý, už sa nikdy nezastaví. Preto musíme a nenechajme si ujsť každú životnú príležitosť. Rýchly nástup, pred nami už štyroch generácií aj s nami, nám napovedá a utvrdzuje nás, že čas nemôžeme zastaviť, ale žiť v živote naplno. A stále si uviedomujeme, že ani najväčší génius nič nedokázal bez práce a potu.

Vážení občania, história to sú nielen veľké a malé chvíle konkrétnej osobnosti, ale aj nespočetné množstvo tých, ktorých mena odvíja čas a tým všetkým patrí naša úcta. Býz niech by nevznikol jedinečný duch tohto miesta. Je to úcta k nehynúcemu duchu človeka a jeho úsiliu prežiť. Dejiny to sú najmä vzťahy ľudí a každý aj ten najväčší vzťah končí nezaujímavým a neporozumením. Preto želim všetkým, aby knihy vzbudili pozornosť bohatstvom vraja, ktorý je nepatrný z pohľadu a rozmeru zemegule. Tu prebiehal zápas človeka s prírodou o prežitie stáročia. Treba dodať, že v posledných rokoch sa

odohráva zápas o jej záchranu. Príbeh Polomky pokračuje. Verím, že my aj generácie, ktoré prídu po nás, si toto prostredie budúceho budú cítiť. Želám si, aby táto obec bola vždy vyhľadávaným a pokojným miestom pre spoločný život obyvateľov a ich priaznivcov.

Vážení občania Polomky, vážim si obec Polomka. A prečo je to všetko tak? Pretože je to kraj aj obec, kde som prežil nezabudnuteľné roky svojho života. A som hrdý, že je to môj rodný kraj. Aspoň touto formou chcem prispieť k záchrane kultúrnych pamiatok našich predkov. Teraz to ešte mnohí nechápajú, ale keď vám pribudnú roky, tak zistíte, čo pre vás znamená tento krásny a nenahraditeľný kút našej planéty. Správajme sa tak, aby sme my, Polomčania, urobili pre svoju domovinu všetko, čo je v našich silách.

V knihách je história, ktorá by mala byť zachovaná – história našich predkov. Chcem povedať to dôležité. Niektorí z Vás mi podávali informácie ako samozrejmosť a im veľmi ďakujem. Nebudem menovať všetkých, ktorí sa zapojili do objasnenia našej histórie a všetkého, čo k tomu patrí. Ľudovo povedané klobúk dolu pred Vami. Nebolo Vás málo. Podieľali sa na tom celú rodinu, ktoré so mnou sympatizovali a tiahli sme spolu za jedno oceľové lano. Celé rodiny sa angažovali a dávali k dispozícii vzácnosti, ktoré si doma schovávali ako spomienku na generácie pred nami. Sú to úžasné historicky cenné skvosty. Určite mnohým z Vás naskočia slzy pri zistení, že náš **polomský kraj** sa stráca a končí.

Schovajte pre budúce generácie náš úsmev, umelecky vyšitý a krásne ladený polomský kraj. **Nepredávajte polomský kraj.** Dnes už je každá výšivka vzácnosťou a všetko by malo ostať doma. To je **naša Polomka – náš domov.**

Za pomoc a podporu patrí Vám všetkým veľké poďakovanie.

Chcel by som pripomenúť mená priateľov a známych, ktorí mi pri písaní pomáhali každý iným spôsobom.

Mária Horváthová, Mária Oceľová, Anna Bučková, Mária Písarová, Pavol Piliar, Roman Maruškin, František Ďurčenka, Ing. Ludmila Jagerčíková, MUDr. Emília Kuchťová (od Dadeka), Alena Kubušová, Josef Frgelec, RNDr. Stanislav Kanianský, Ing. Vladimír Soťák, Ing. Rudolf Bochenek, MBA, JUDr. Monika Kovačiková, LCLic. Michal Jenča, Emília Wagnerová, Jana Žilíková, RNDr. Magdaléna Sviteková, Alena Mikitová, Martina Babnišová, Edo Harvanka, Janka Hajková, Janka Skalošová, Viera Černaková, Anna Maruškinová a ďalší....

Ďakujem všetkým, s ktorými som sa na Polomke stretol, spolupracoval a ktorí mi pomohli sa dostať do cieľa. Ďakujem starostke Polomky PhDr. Magdaléne Melagovej a jej spolupracovníkom. Prajem veľa úspechov v práci k rozkvetu našej Polomky.

Ďakujem, že sme zanechali časť histórie našich predkov generáciám, ktoré prídu po nás. **Nebolo to jednoduché, ale naša cesta vedie vpred.**

Ing. Milan Skaloš,
rodák z Polomky